

Jaroslav Heyrovský

(20.12.1890-27.3.1967)

„V čem spočívá tvůrčí proces ve vědě?
Snad ve schopnosti poznat,
co je důležité a co podružné.“

Český vědec, fyzikální chemik, objevitel polarografie
Jaroslav Heyrovský se narodil 20. prosince 1890 v Praze
jako páté dítě v rodině profesora římského práva na
Karlově univerzitě.

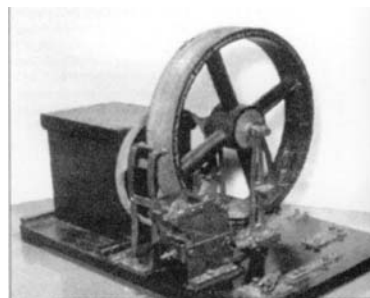

Už od mládí se zajímal o přírodní vědy a dělal první chemické pokusy. Studoval na akademickém gymnáziu v Praze, kde se jeho zájem soustředil především na fyziku, chemii a matematiku. V roce 1909 se dal zapsat na filozofickou fakultu Karlovy univerzity (matematika, fyzika, chemie), ale už v následujícím roce studoval na Univerzitě College v Londýně.

Hodnost bakaláře získal v roce 1913 a začal pracovat na disertační práci. Jeho studia však přerušila I. světová válka. Narukoval k zdravotnické jednotce, kde strávil celou válku. V roce 1918 předložil na Karlově univerzitě disertační práci. Při rigorózní zkoušce se seznámil s problematikou rtuťové kapkové elektrody, která sloužila k měření povrchového napětí rtuti. Této

problematice se usilovně věnoval několik let. Jeho pracovní úsilí bylo korunováno 10. února 1922, kdy objevil elektrolýzu se rtuťovou kapkovou elektrodou, tj. elektrochemickou metodu sloužící zejména pro účely chemické analýzy. J. Heyrovský si byl vědom významu tohoto objevu a ihned se skupinou spolupracovníků zahájil další výzkumy. Jeho objev, od roku 1925 zvaný *polarografie*, budil zájem v celém světě.

V roce 1922 byl jmenován mimořádným a v roce 1926 prvním řádným profesorem fyzikální chemie na Karlově univerzitě. V témže roce také se svým japonským spolupracovníkem M. Shikatou zkonstruovali polarograf, přístroj na automatickou registraci měřených veličin.

Od roku 1952 byl profesorem a v letech 1950–63 ředitelem Polarografického ústavu ČSAV. Za svůj objev polarografické metody a

jejího využití v analytické chemii převzal 10. 12. 1959 z rukou švédského krále Gustava VI. Nobelovu cenu.

Obdržel mnoho čestných doktorátů a jiných ocenění. Polarografii – která se stala největším přínosem československé vědy světové vědě ve dvacátém století – šířil nejen v tehdejší Československu, ale také na přednáškách v mnoha zemích: ve Spojených Státech (1933), v Sovětském Svazu (1934), Anglii (1946), Švédsku (1947), Čínské lidové republice (1958) a v Sjedinené arabské republice – Egyptě – (1960 a 1961).

Jaroslav Heyrovský zemřel v Praze 27. března 1967 a je pohřben na Vyšehradě.